

2023-ul sub povara bilanțului

Gruia COJOCARU

Cu onestitate și afecțiune, cititorilor le doresc să încarce cu viață proaspătă Noul An, care așteaptă încordat să se nască!

După trei ani năprasnici, în care verbul *a fi* a trecut prin cascada transformărilor succesive, care-au făcut deliciu intrării *cu arme și bagaje* în spațiul dens al sublimului – încarnat cu povara unor biruințe și înfrângeri, condimentate cu ridicol, machiavelism și agresivitate (adesea) subterană – 2023-ul a căzut nefiresc de lin în peisajul pe care-l bătătoresc cotidian. Firește, dacă n-aș lua în calcul zestrea contondentă a anilor din urmă, aș putea crede că a fost un an destul de neprietenos, însă e bine să măsurăm prezentul făcând apel la experiența deja acumulată, nu la reclamele cu peisaje dintr-o insulă exotice la care n-am avut acces ori am ratat-o.

- Mai taie din introducere! Îmi șoptește iritat țăranul din spatele gardului.
- Ce-ai vrea să-ți torn, dragule?... Poate că lecția lui 2023 e că, în condițiile în care descoperim că sunt extrem de puțini oamenii pentru care ceea ce ești contează în termeni reali, rămâne esențial ca tu – individ pribeag prin această lume – să rămâi viu, lucid și asertiv, fără adicții care-ți mușcă din libertate.
- Poți să fii mai limpede?
- Încerc, dar trebuie să lărgesc perspectiva!
- O să fac un efort să te urmăresc!
- Bine, măcar tu... așadar, încă din copilărie și adolescență, când începe să se diversifice viața noastră socială, trăim cu certitudinea că pe *autostrada* pe care ne-am încadrat a intrat în acțiune mugetul Musonului și ne plouă fericit cu prieteni. Treptat, pe măsură ce interesele personale se ciocnesc cu ale celor din jur, *recolta* amicilor scade, deoarece raportul de presiune schimbă direcția vântului din zona socială, până când plaja bucuriei se face tot mai goală în structura internă, măcar că-i doldora de indivizi cu ochii injectați în delirul smartphone-ului.
- Da, e natural, culoarul social se modifică, vrei poate o familie să-ți întemeiezi, renunți la un cerc social, sudezi altă construcție, mai solidă poate...
- Nu-mi spui ceva nou, însă o problemă apare atunci când pasezi liniștit o serie de sarcini unor apropiați, te lași pe mâna lor și te crezi la adăpost pentru că ai încredere deplină în consistența relațiilor.
- Bine, dac-ar fi vorba de părinți – cu precădere de mama – aș zice că ești deplasat rău suspiciunând-o că te-ar faulta într-un moment de cotitură.
- Evident că nu te-ar obstrucționa, poate că-i singura ființă de pe Terra care n-ar face-o în nicio circumstanță, însă imaginează-ți c-ai naufragiat de pe un vas – și nu neapărat ar fi Titanicul, în apele reci ale Atlanticului de Nord, ci ar fi suficientă o barcă răsturnată pe cursul Dunării –, nu știi să înoți, iar mama, singura care ți-e în preajmă, neavând o condiție fizică grozavă, reușește cu chiu cu vai să se mențină la suprafață... Ce zici, care-i finalitatea?
- Nu-i decât una singură – mama se salvează, dacă o țin puterile, iar odrasla sfârșește înghițită de valuri.
- Cam asta-i lecția, prietene: pentru tine, **tu** ești cea mai importantă ființă de pe Pământ, nu copilul, soția, iubita, mama, sora, prietenul! Nu, **tu** trebuie să fii permanent în cea mai bună formă fizică, psihică, cognitivă astfel încât, făcându-ți bine ție să-ți rămână resurse pentru a aduce un strop de lumină și celor din jur! Nu discut despre capacitatea ori cantitatea de jertfa întru ceilalți – ține de alte resorturi, pe care nu e cazul să le dezvolt aici. Eu pun datele problemei brutal, fără nuanțe: dacă după jertfe prelungite ți-ai minat orizontul interior, încercând să-ți susții aproapele și ai ajuns într-un dezechilibru major, cu spitalizare, secții de oncologie etc., iar poverile continuă în cascadă, cum vezi continuarea?
- Boală, depresie, moarte! Totuși, nu-i și ceva egoism ascuns la mijloc?
- Egoismul intervine atunci când funcționezi normal, poți să-l susții pe cel de lângă tine, însă refuzi să-i dai o mână de ajutor. Însă, câtă vreme tu însuți faci din greu eforturi pentru a supraviețui, dar cu toate astea oferi din traista ta și celor din jur – neînsemnat, poate, ținând cont de nevoi – egoismul n-are fundament!
- Bine, dar dacă, de pildă, s-ar pune problema să-ți dai viața pentru cineva foarte apropiat, ai face-o? În Istorie s-au tranșat uneori astfel de situații – o viață pentru o viață!
- Se poate, e o situație specială, unde acționează ghilotina unui individ ori a unui sistem care-și marchează cu sânge obiectivul, adesea după *legea talionului*, iar noi, în spațiul european, am ieșit din logica asta.
- Nu mi-ai răspuns...
- Ar fi o aroganță să-ți spun c-aș renunța la viața mea pentru o altă viață... nu știu,

- aș prefera să n-ajung aici, dar finalul e deschis!
- Hmmm, mai ai și alte concluzii la final de 2023?
  - Ajută-ți aproapele, dar nu aștepta reciprocitatea! În plus, să fii conștient că orice serviciu neplătit imediat, cât de mărunț, este contabilizat și, într-un moment anume, se va întoarce înzecit împotriva ta!
  - Dar suntem în interdependență, pendulăm în satul global despre care se face vorbire, tu pledezi pentru ruperea legăturilor sociale?!
  - Nicidecum, ci susțin că, în viață - fie că-i vorba de familie, loc de muncă, ori un chef cu prietenii - e vital să faci temeinic tot ce cade în responsabilitatea ta, chiar dacă ar fi o bagatelă pentru cel de lângă tine să-ți rezolve uneori o sarcină de lucru. Ajungi să pierzi ori să nu-ți dezvolți anumite deprinderi, iar când vine timpul să intri efectiv în *pâine* constăți că mușchii masticatori s-au atrofiat și, ca urmare, ești incapabil să digeri conținutul, iar reproșurile... țin-te bine!
  - Da știu, sunt din filmul cu: *noroc de mine că te-am cărat în spate, dacă nu eram eu vai de tine, sau, după ce că ți-am dat și ți-am făcut...* - motivant! Ține oare de calitatea umană?
  - Da, și de calitatea umană, dar și de voluptatea zdrobirii celui de lângă tine, în caz de conflict.
  - Ceva de final, poți să așterni?
  - Mi-a plăcut o maximă pe care-am citit-o prin vară, nu rețin unde, însă e într-un fel chintesența anului - *nu opri pe cel care vrea să plece, nu alunga pe cel care vrea să vină!*
  - Atât?
  - Aș zice că, abia în 2023, mi-am însușit lecția recunoștinței. Cred că e esențial să mulțumim Celui de Sus pentru ce avem și ceea ce suntem. Ideea nu-i deloc nouă, însă n-am ajuns până acum la starea necesară pentru o astfel de interiorizare.
  - Așteptări pentru Noul An?
  - Am depășit de mult treaba cu așteptările. Nu, n-am așteptări! Dar nu e vreun pesimism la mijloc, dimpotrivă sunt senin și joc relaxat o partitură banală din economia de piață: mă bucur în funcție de alegerile care țin de mine - nutriție atentă și sport, iar asta nu costă deloc scump, ci ține de voință -, și-n rest mă uit în buzunar să văd ce calitate are salteaua pe care mi-o pot permite.
    - La scară globală care-ar fi provocările?
    - Va fi un an furtunos - an de Dragon, cu alegeri prezidențiale cu final previzibil în Rusia și cu deranj mare în SUA, dacă Trump și republicanii vor fi biruitori. Adio, Ucraina, concentrarea pe zona Asia - Pacific, iată zona clară de interes american. Final previzibil și pentru Războiul din Gaza, chiar dacă evreii vor fi *ciupiți* de-acum înainte peste tot în lume de musulmani. Apoi, Venezuela va rata anexarea zonei Esequibo din Guyana, datorită intereselor americano-britanice în regiune. Așa că, la nivel mondial, conflicte vor mai exista, chiar dacă fără intensitate crescută. (Dacă însă China face pasul cel mare în Taiwan, după alegerile parlamentare și prezidențiale din insulă, se vor ciocni direct titanii - dezastru planetar!) Și România, alături de Uniunea Europeană va fi sub semnul schimbărilor de macaz politic și economic, cu trend descendent pe mai toate liniile.
      - Nu ne vom plictisi!
      - Da, da' e cazul să adunăm ceva sevă pe final de 2023, ștergând din radarul opțiunilor pensiunile din categoria „*Ferma Dacilor*”!
  - Țăranul ridică din umeri.
    - Eu rămân la ale mele! Poate-ar fi o idee bună să încercăm, în băătăura proprie, Jocul Ursului la Îngropatul Anului - ce zici?...
  - Nu prea le am cu dansul, da' improvizez iute, că nu degeaba-s român!